

pdf genereret den : 28/5-2008

ungdom, af idealer og levevis – herunder også af kunstnerliv. Der er oplysninger om rejseliv i Danmark, om Grundtvigs indflydelse, om en række af tidens kunstnere. Alt er det dog set gennem Lundbyes øjne, idet dagbogen mere er en samling refleksioner over oplevelser end konkrete dagbogsoptegninger.

Bogen – på grund af den brede kolumne noget besværlig at læse – er illustreret med en række af Lundbyes skitser. Mogens Lebech har skrevet en udmærket introduktion.

Vagn Dybdahl

Interims instruction for felttjenesten 1805. (Forlaget ZAC, fotografisk optrykt 1967). 54 s. – Kort beskrivelse af de nye befæstningsanlæg ved København, 1889. (Forlaget ZAC, fotografisk optrykt 1967). 13 s. og 3 planer. H. Frobenius: Københavns nye befæstningsanlæg. (Oversat fra »Jahrbuch für die deutsche Armee und Marine« 1849; Forlaget ZAC, 1967). 40 s. og 1 plan. – Chr. V. Bruun: Danske uniformer. Første samling, 1837. (Forlaget ZAC, fotografisk optrykt 1967). 201 s.

Nogle militærhistoriske kilder er her udgivet i fotografisk optryk. Felttjenesteinstruktionen har mest kuriositetens interesse; det er kun de færreste, der dyrker militærhistorien så detaljeret, at den kommer ind i billedet, og de, der gør det, vil alligevel have adgang til den. I øvrigt er den ganske oplysende, men det kræver en del baggrund for at kunne udnytte den. Beskrivelsen af Københavns befæstning, af Ingeniørkorpset udarbejdet til fortrolig brug, er derimod af betyde-

lig almen værdi – ikke fordi den rummer ukendte oplysninger; men den giver en kort og klar beskrivelse af fæstningssystemet ledsaget af gode planer. I undervisningen vil den ofte kunne anvendes med fordel. Den vil med udbytte kunne suppleres med Frobenius' beskrivelse, der første gang fremkom som en artikel i »Jahrbücher für die deutsche Armee und Marine« i 1894 og indtil nu har været den mest oplysende artikel om fæstningen. Den tyske beskrivelse, der forbløffede samtiden ved sin korrekthed og detaljerighed, er på flere punkter mere indgående end den danske og giver vel også et bedre indtryk af hele fæstningsanlæggets idé og plan.

Bruuns pragtfulde uniformsværk vil ofte kunne komme til nytte. I nyudgaven er farverne ikke gengivet, men i det tredje bind, der skal slutte samlingen, beskrives uniformernes farver. Det første bind gengiver 93 uniformer – der var jo endnu uniformer for hvert regiment. Bogen slutter med nogle oplysninger om gradsbetegnelser m. m.

Vagn Dybdahl

Gerd Callesen. Sozialdemokratie und Köllerpolitik. Ein Briefwechsel zwischen führenden deutschen und dänischen Sozialdemokraten zur Frage der Nationalitätenpolitik in Nordschleswig in den Jahren 1898 und 1899. Zeitschrift der Gesellschaft für schl.-holst. Geschichte. Band 92 (1967), s. 129–54.

I dette års bind af Zeitschrift der Gesellschaft für schleswig-holsteinische Geschichte har cand. phil. Gerd Callesen, Åbenrå, offentliggjort en interessant brevveksling mellem danske og tyske socialdemokratiske ledere fra